

MỘT SỐ HOẠT ĐỘNG ĐỔI MỚI SÁNG TẠO TRONG GIÁO DỤC, QUẢN LÝ TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG Y TẾ BÌNH DƯƠNG

Ths. Nguyễn Bá Hải
Trường Cao đẳng Y tế Bình Dương

Ths. Nguyễn Bá Hải trình bày một số hoạt động đổi mới sáng tạo trong giáo dục, quản lý tại trường cao đẳng y tế Bình Dương.

Trường Cao đẳng Y tế Bình Dương tiên thân là Trường Trung học Y tế Sông Bé được UBND Tỉnh quyết định thành lập và đi vào hoạt động từ năm 1978. Trường có chức năng đào tạo trình độ cao đẳng, dưới cao đẳng về khối ngành sức khỏe; bồi dưỡng cán bộ quản lý các

cơ sở y tế. Trường có mối liên hệ đào tạo liên thông bậc Đại học, sau Đại học với trường Đại học Y dược và các Đại học khác trong hệ thống giáo dục quốc dân, quốc tế. Trải qua 45 năm hình thành và phát triển, Trường Cao đẳng Y tế Bình Dương đã đào tạo và cung ứng cho ngành y tế nhiều thế hệ cán

bộ thuộc nhiều chuyên ngành khác nhau, đặc biệt là Dược, Hộ sinh, Y sỹ và Điều dưỡng.

Trong thời gian qua, Cách mạng công nghiệp 4.0 đã và đang diễn ra một cách nhanh chóng, mạnh mẽ, gây tác động sâu sắc đến mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, trong đó có lĩnh vực giáo dục. Trường đã

có những thay đổi sâu rộng từ môi trường giáo dục, vai trò của người dạy, người học đến phương pháp dạy học. Để đổi mới giáo dục, đáp ứng yêu cầu của thị trường lao động, nhà trường từng bước nâng cao nhận thức, đổi mới tư duy về giáo dục đào tạo và quản lý, đổi mới chương trình và phương thức đào tạo, áp dụng công nghệ vào quá trình giảng dạy, định hướng nghiên cứu khoa học phù hợp thực tiễn, nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên và cán bộ quản lý để bắt kịp tiến trình phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, góp phần không nhỏ vào sự nghiệp công nghiệp hóa năng động của tỉnh Bình Dương.

1. Thực trạng và kết quả đạt được từ việc đổi mới sáng tạo trong giáo dục, quản lý tại Trường

Trong những năm qua, đội ngũ giảng viên của nhà trường đã có nhiều cố gắng thực hiện đổi mới phương pháp giảng dạy nhằm đạt kết quả tốt nhất trong giảng dạy và học tập. Lãnh đạo nhà trường đã quan tâm và chú trọng việc cử giảng viên đi tham dự các lớp tập huấn, bồi dưỡng về phương pháp giảng dạy, từ đó mỗi giảng viên đều nâng cao nhận thức về việc phải đổi mới phương pháp giảng dạy cùng việc đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy. Với phương pháp giảng dạy phong phú, đa dạng đã tạo điều kiện cho các

giảng viên có điều kiện chọn lựa, áp dụng phù hợp với các ngành học trong toàn trường và nội dung chương trình đào tạo. Trong từng buổi học, giảng viên sử dụng phương pháp giảng dạy tích cực đã làm cho bài giảng thêm phong phú, sinh động, sinh viên được tham gia vào nội dung bài giảng, cùng làm việc giữa giảng viên và sinh viên, chính vì vậy tính tích cực tham gia học tập của sinh viên được phát huy, các sinh viên nhiệt tình tham gia các phương pháp giảng dạy, học tập do giảng viên đề ra, việc tham gia giải quyết các tình huống cụ thể đã làm cho sinh viên dễ hiểu bài và có thể vận dụng trong thực hiện nhiệm vụ, sinh viên nhớ và hiểu bài lâu hơn, qua đó sinh viên cũng đã có đóng góp ý kiến cho giảng viên để khắc phục các nhược điểm trong giảng dạy làm cho chất lượng giảng dạy được nâng cao.

Những năm học gần đây diễn ra dưới tác động kép của đại dịch Covid-19 và cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 làm ảnh hưởng sâu sắc tới mọi mặt đời sống kinh tế - xã hội. Cũng giống như các trường khác, Trường với quyết tâm và ý chí dửng đến trường nhưng không dừng việc dạy và học, nhà trường đã chủ động, linh hoạt thích ứng, nhanh chóng chuyển đổi trạng thái từ dạy học trực tiếp sang trực tuyến. Các giảng viên bằng năng lực chuyên môn, sự tận tụy, tâm

huyết, sáng tạo đã khắc phục khó khăn, chủ động triển khai đồng bộ, quyết liệt các giải pháp vừa phòng, chống dịch bệnh hiệu quả, vừa đảm bảo hoàn thành tốt nhất nhiệm vụ được giao. Nhiều giảng viên, sinh viên của trường là tấm gương tiêu biểu trong phòng chống dịch; tiêu biểu trong đổi mới, sáng tạo, thích ứng và hội nhập về chuyên môn và phương pháp giảng dạy.

Bên cạnh đó, trong quản lý, Trường cũng đã không ngừng đổi mới, hoàn thiện cơ cấu các khoa, phòng chức năng tinh gọn, hợp lý, năng lực đội ngũ giảng viên được đầu tư vững chắc về chuyên môn đảm bảo hội đủ chuẩn năng lực đáp ứng nhu cầu giảng dạy các bậc cao đẳng, trung cấp và các ngành nghề ngắn hạn khác (CME Dược, Điều dưỡng; kỹ thuật viên Nha khoa; Y sỹ định hướng Y học cổ truyền), góp phần, đáp ứng yêu cầu về chăm sóc sức khỏe nhân dân trên địa bàn tỉnh Bình Dương và các tỉnh bạn.

Đặc biệt, với phương châm đào tạo chất lượng gắn với giải quyết việc làm cho học sinh, sinh viên sau khi tốt nghiệp với chất lượng thật, Trường luôn quan tâm đến việc tuyển sinh, đào tạo phù hợp yêu cầu thực tế của các cơ sở khám chữa bệnh trên địa tỉnh và khu vực lân cận. Trường là đơn vị đi tiên phong trong liên kết đào tạo theo nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội và chăm sóc sức

khỏe nhân dân. Chất lượng đào tạo của trường được các cơ sở khám chữa bệnh tin tưởng và đánh giá cao thể hiện trong việc sinh viên học sinh tốt nghiệp được giải quyết việc làm. Có thể chứng minh bằng việc từ năm 1978 đến nay, từ khóa đào tạo đầu tiên của nhà trường đến nay, tỷ lệ HSSV ra trường có việc làm bình quân hằng năm trên 90%. Do đó, trong quá trình giảng dạy, nhà trường không chạy theo thành tích và số lượng tuyển sinh mà xem chất lượng dạy và học là thước đo kết quả của năm học đó.

Để quá trình đào tạo học sinh sinh viên tại Trường có đầu ra được đảm bảo chất lượng, Trường đã áp dụng khung chương trình đào tạo tiên tiến, với giáo trình và cơ sở vật chất hiện đại liên tục được cập nhật để đáp ứng những thay đổi trong ngành Y tế. Sinh viên được đào tạo chú trọng về thực hành với thời lượng ít nhất là 60-70% số giờ học để sau khi ra trường có thể thành thạo kỹ năng làm việc mà không phải đào tạo lại. Trường thường xuyên tổ chức dự giảng bình giảng cho giảng viên, tham gia tích cực các Hội thi giáo viên dạy giỏi các cấp, qua đó để có thể giúp đội ngũ giảng viên nhà trường củng cố, học hỏi và nắm bắt được nhiều phương pháp giảng dạy hiện đại; phối hợp chặt chẽ với các bệnh viện, các cơ sở khám, chữa bệnh, y tế, doanh nghiệp sản xuất kinh doanh được phẩm, thực hiện liên kết

đào tạo nhằm phát huy cao nhất khả năng và lợi thế trong hoạt động đào tạo nhân lực ngành Y Dược của nhà trường. Tích cực đổi mới nội dung phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh, sinh viên qua từng bài học, ban hành chuẩn đầu ra theo tiêu chuẩn năng lực của từng nghề, theo bộ tiêu chuẩn của các Bộ đã ban hành.

Trường được đánh giá là một đơn vị đào tạo có uy tín, là một địa chỉ tin cậy nên đã thu hút lượng lớn HSSV ngoài tỉnh đến tham gia học tập, hàng năm chiếm khoảng 40% tổng số HSSV toàn trường. Hiện Trường đang đào tạo 01 ngành hệ trung cấp và 03 ngành hệ cao đẳng với quy mô đào tạo khoảng 1.500 sinh viên. Để nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo, nhà trường luôn còn quan tâm và coi trọng công tác nghiên cứu khoa học, hợp tác quốc tế, xem đây là mũi nhọn phát triển của trường. Trường khuyến khích tham gia nghiên cứu khoa học, sáng kiến cải tiến kinh nghiệm đã từng bước nâng cao về chất cho cán bộ giảng viên Trường, tạo ra một đội ngũ năng động, sáng tạo, mạnh dạn tìm tòi cái mới, vừa nâng cao năng lực chuyên môn, vừa tiếp cận được những kiến thức, kinh nghiệm hiện đại áp dụng vào quá trình công tác, góp phần nâng cao chất lượng của HSSV khi tốt nghiệp, tạo ra nguồn nhân lực y tế có chất lượng cao đáp ứng được yêu cầu thực tế của xã hội và thế giới.

2. Một số giải pháp đổi mới sáng tạo trong giáo dục, quản lý tại Trường

Từ thực trạng và kết quả đạt được đã nêu trên, xin đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng giáo dục, quản lý tại Trường trong giai đoạn hiện nay như sau:

Một là, thường xuyên quan tâm chăm lo xây dựng, bồi dưỡng, nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, cán bộ quản lý.

Đây là một trong những nhân tố giữ vai trò quyết định đến chất lượng giáo dục, quản lý của nhà trường. Do vậy, chú trọng đào tạo, bồi dưỡng, chuẩn hóa đội ngũ này cả về trình độ học vấn, năng lực quản lý, kỹ năng sư phạm và kinh nghiệm thực tiễn là tất yếu khách quan. Trên cơ sở phân tích thực trạng đội ngũ giảng viên hiện có, yêu cầu về cơ cấu, trình độ học vấn, chuyên môn đào tạo để xây dựng kế hoạch tuyển dụng, đào tạo, bồi dưỡng phù hợp. Trong đó, chú trọng lựa chọn những giảng viên có phẩm chất đạo đức, năng lực đưa đi đào tạo, tham quan, nghiên cứu, giao lưu, học hỏi kinh nghiệm giảng dạy của các trường. Đẩy mạnh việc bồi dưỡng, nâng cao kiến thức toàn diện cho đội ngũ giảng viên, cán bộ quản lý bằng nhiều hình thức như: Bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm, tập huấn; cập nhật kiến thức mới; thường xuyên tổ chức dự giờ, rút kinh nghiệm giảng dạy, thi giáo viên dạy giỏi các cấp...

Hai là, đẩy mạnh đổi mới và cập nhật chương trình, nội dung giáo dục, đào tạo.

Đây là giải pháp quan trọng để đào tạo ra đội ngũ cán bộ y tế đáp ứng đầy đủ các yêu cầu của thực tiễn. Tuy nhiên, việc vận dụng, thực hiện nội dung này cần có sự nghiên cứu, bảo đảm phù hợp với điều kiện và mục tiêu, yêu cầu đào tạo của từng ngành học trong trường. Nhà trường tập trung nghiên cứu điều chỉnh nội dung, chương trình đào tạo, đảm bảo thiết thực, cơ bản, khoa học, cân đối tỷ lệ giữa lý thuyết/thực hành. Quá trình thực hiện, phải kiên quyết cắt bỏ những nội dung trùng lặp, khắc phục sự dàn trải, mất cân đối giữa các khối kiến thức, kịp thời cập nhật những vấn đề mới; coi trọng rèn luyện kỹ năng thực hành cho sinh viên.

Ba là, tăng cường chú trọng công tác thực hành, thực tập nâng cao tính thực tế tay nghề cho sinh viên.

Các đơn vị tuyển dụng hiện nay không chỉ yêu cầu sinh viên nắm vững các kiến thức căn bản, hiện đại mà còn phải có được các kỹ năng, kỹ xảo nghề nghiệp, có tư duy, say mê tìm tòi sáng tạo trong lĩnh vực ngành nghề của mình. Tạo mối liên kết giữa nhà trường và các doanh nghiệp y tế tư nhân để sinh viên được vừa học, vừa làm trong môi trường thực tế. Cần tập trung gắn kết hoạt động

đào tạo của nhà trường với hoạt động sản xuất của doanh nghiệp. Được thông qua các mô hình liên kết đào tạo giữa nhà trường và doanh nghiệp. Đổi mới mô hình kết nối giữa nhà trường và doanh nghiệp. Xác định đào tạo lý thuyết ở trường, thực tập kỹ năng nghề nghiệp tại doanh nghiệp, mở rộng giảng đường đào tạo từ trường đến doanh nghiệp. Coi trọng việc đưa giảng viên của trường đi thực tế tại doanh nghiệp để bổ sung, cập nhật kiến thức mới, công nghệ mới, nâng cao kỹ năng nghề cho giảng viên. Tăng cường tương tác giữa giảng viên và doanh nghiệp. Thúc đẩy sự tham gia của doanh nghiệp trong việc xây dựng chương trình, giáo trình phục vụ công tác đào tạo của Nhà trường.

Bốn là, có chiến lược và kế hoạch sử dụng tối ưu cơ sở vật chất, phương tiện giảng dạy, học tập tiên tiến hiện có tại trường.

Cơ sở vật chất, phương tiện giảng dạy hiện đại giữ vai trò rất quan trọng trong việc cải tiến, nâng cao chất lượng đào tạo. Nhà trường cần có kế hoạch đầu tư và sử dụng hiệu quả các cơ sở vật chất, phương tiện, tài liệu dành cho giảng dạy, nghiên cứu khoa học và học tập. Hoàn thiện hệ thống thư viện điện tử. Đồng thời cần được đặc biệt quan tâm đầu tư để thư viện điện tử của trường ngày một phong phú

các thông tin, các giáo trình, bài giảng, tài liệu tham khảo.

Năm là, tạo môi trường, điều kiện thuận lợi để kích thích giảng viên tham gia nghiên cứu khoa học.

Môi trường, điều kiện thuận lợi là yếu tố không kém phần quan trọng để kích thích giảng viên, viên chức tham gia nghiên cứu khoa học. Tổ chức giao lưu trao đổi, tọa đàm, hội thảo với các đơn vị khác về các chủ đề nghiên cứu khoa học để tích lũy thêm kinh nghiệm nghiên cứu khoa học cho giảng viên, viên chức của Trường. Có chính sách khuyến khích giảng viên nêu ý tưởng trong nghiên cứu khoa học.

Sáu là, đẩy mạnh chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý đào tạo.

Nhà trường cần có một hệ thống công nghệ thông tin hiện đại, tiên tiến, hình thành môi trường giáo dục, học tập thông minh, thân thiện hướng đến người học, bảo đảm việc tiếp cận các chương trình đào tạo phù hợp. Đẩy mạnh số hóa chương trình đào tạo, tài liệu học tập; thực hiện dạy học số, quản lý theo hướng số hóa, mô phỏng hóa các hoạt động đào tạo trong nhà trường, trong quản trị nhà trường. Hình thành cơ chế khuyến khích và bắt buộc cán bộ, giảng viên, sinh viên ứng dụng công nghệ thông tin vào giảng dạy, học tập, nghiên cứu. □